



Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 95 80
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Datum	Ons kenmerk EZ20/14.0014303	Contactpersoon Virgie Withagen
Onderwerp Vierdaagse (evaluatie en raamovereenkomst)	Datum uw brief	Doorkiesnummer (024) 3299321

Geachte leden van de raad,

Graag bieden wij u de evaluatie van de Vierdaagse 2014 aan. Evenals in de afgelopen jaren kan de stad tevreden en met trots terugkijken op een prachtige editie van de Nijmeegse Vierdaagse. Het evenement geniet een brede aandacht, niet alleen lokaal, nationaal, maar ook internationaal, waarmee een wezenlijke bijdrage wordt geleverd aan een positieve profilering van de stad Nijmegen. Zowel de Vierdaagsemarsen als de Vierdaagsefeesten zijn goed, rustig en veilig verlopen. Er hebben zich geen calamiteiten voorgedaan. Alle betrokken partners kijken tevreden terug op goed verlopen wandelmarsen en succesvolle feesten, niet alleen voor de wandelaars en de feestgangers, maar ook voor de horeca in Nijmegen.

Voor de 98^e editie van de Vierdaagsemarsen hadden zich 53.844 mensen aangemeld voor 46.000 toegangsbewijzen. Op dinsdag 15 juli werd gestart door 43.013 lopers. Op vrijdag zijn 39.910 deelnemers de finish gepasseerd. Bij de 45^e editie van de Vierdaagsefeesten is dit jaar in totaal over de hele week door de stichting Vierdaagsefeesten een bezoekersaantal van 1.442.000 bezoekers geteld.

De editie 2014 was wel een bijzondere editie. Het eerste weekend van de Vierdaagsefeesten viel samen met het Wereldkampioenschap Voetbal. Daarnaast stortte op donderdag 17 juli vlucht MH17 van Malaysia Airlines neer in Oekraïne op weg van Amsterdam naar Kuala Lumpur. Hoewel op donderdag en vrijdag in de Vierdaagseweek de totale omvang van de ramp nog niet bekend was, bleken onder de getroffen passagiers 196 Nederlanders en drie mensen met Nijmeegse roots zich te bevinden. Op vrijdag werd op gepaste wijze stilgestaan bij de ramp. De Vierdaagse van 2014 was ook een warme editie. De temperaturen liepen met name op de laatste wandeldag hoog op tot rond de dertig graden, waardoor met name voor de wandelaars extra maatregelen werden getroffen.

Evenals in 2013 is de samenwerking tussen de vier partners, de stichting DE4DAAGSE, de stichting Vierdaagsefeesten, Defensie en de gemeente, goed verlopen. Op verschillende gebieden, zoals citymarketing, persvoorlichting en communicatie, mobiliteit en duurzaamheid, zien de partners nog kansen voor verdere kansen in de samenwerking.

Vervolgvel

1

Op basis van de evaluatie worden ook aanbevelingen gedaan voor de toekomst. We gaan ons verder richten op de doorontwikkeling van de rolverdeling op het gebied van mobiliteit, we anticiperen ook dit jaar weer tijdig op de werkzaamheden in het kader van Ruimte voor de Waal, we gaan speciale aandacht schenken aan de honderdste Vierdaagse in 2016 en we gaan bekijken hoe een juiste middenweg kan worden gevonden met de verschillende belangen die er spelen in de Vierdaagseweek.

In de landelijke Evenementen Monitor van 2013 was voor de vijfde keer op rij de Vierdaagse Nijmegen de grote winnaar. Volgens de monitor werden in dat jaar in totaal 2.350.000 bezoeken aan Nijmegen gebracht tijdens de Vierdaagsemarsen en –feesten.

Dat we een zeer groot belang hechten aan het evenement Vierdaagse heeft ook haar vertaling gekregen in verschillende opeenvolgende raamovereenkomsten en samenwerkingsovereenkomsten met de stichting DE4DAAGSE en de stichting Vierdaagsefeesten. In 2014 zijn de overeenkomsten geëvalueerd. Op basis van de evaluatie is de raamovereenkomst met de stichting DE4DAAGSE en het Ministerie van Defensie op een aantal onderdelen geactualiseerd. De samenwerkingsovereenkomst met de stichting Vierdaagsefeesten, die pas in maart van 2014 is ondertekend, kent geen wijzigingen.

Hoogachtend,
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,

De Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F. Bruls

drs. B. van der Ploeg

Bijlagen: Evaluatie Vierdaagse 2014

Evaluatie vierdaagse Nijmegen 2014

1. Samenvatting

Evenals in de afgelopen jaren kan in 2014 de stad tevreden en met trots terugkijken op een prachtige editie van de Nijmeegse Vierdaagse. Het evenement geniet een brede aandacht, niet alleen lokaal, nationaal, maar ook internationaal, waarmee een wezenlijke bijdrage wordt geleverd aan een positieve profilering van de stad Nijmegen. Zowel de Vierdaagsemarsen als de -feesten zijn goed, rustig en veilig verlopen. Er hebben zich geen calamiteiten voorgedaan. Alle betrokken partners kijken tevreden terug op goed verlopen wandelmarsen en succesvolle feesten, niet alleen voor de wandelaars en de feestgangers, maar ook voor de horeca in Nijmegen.

Voor de 98^e editie van de Vierdaagsemarsen hadden zich 53.844 mensen aangemeld voor 46.000 toegangsbewijzen. Op dinsdag 15 juli werd gestart door 43.013 lopers. Op vrijdag zijn 39.910 deelnemers de finish gepasseerd. Het percentage uitvallers was 7,21 procent, iets minder dan in 2013 en een relatief laag percentage gezien de warmte tijdens donderdag en vrijdag.

Bij de 45^e editie van de Vierdaagsefeesten is dit jaar in totaal over de hele week door de stichting Vierdaagsefeesten een bezoekersaantal van 1.442.000 bezoekers geteld. Dit zijn 50.000 mensen minder dan in 2013. Dit verschil is vermoedelijk te wijten aan de samenloop met het WK in het eerste weekend en de ingetogen vrijdagavond.

In de landelijke Evenementen Monitor van 2013 was voor de vijfde keer op rij de Vierdaagse Nijmegen de grote winnaar. Volgens de monitor werden in dat jaar in totaal 2.350.000 bezoeken aan Nijmegen gebracht tijdens de Vierdaagsemarsen en -feesten.

De editie 2014 was wel een bijzondere editie.

Het eerste weekend van de Vierdaagsefeesten viel samen met het Wereldkampioenschap Voetbal. Op zaterdag speelde het Nederlands elftal de troostfinale tegen Brazilië en op zondag was de finale van Duitsland tegen Argentinië. Verschillende horecaondernemers plaatsten een televisiescherm op hun terras, zodat de bezoekers van de Vierdaagsefeesten de wedstrijden konden volgen.

Daarnaast stortte op donderdag 17 juli vlucht MH17 van Malaysia Airlines neer in Oekraïne op weg van Amsterdam naar Kuala Lumpur. Aan boord waren 283 passagiers en 15 bemanningsleden. Hoewel op donderdag en vrijdag in de Vierdaagseweek de totale omvang van de ramp nog niet bekend was, bleken onder de getroffen passagiers 196 Nederlanders en drie mensen met Nijmeegse roots zich te bevinden. Op vrijdag werd op gepaste wijze stilgestaan bij de ramp. Tijdens de intocht van de Vierdaagsemarsen werd door de dweilorkesten geen muziek gemaakt. De burgemeester verzocht de houders van een standplaatsvergunning langs de St. Annastraat om geen muziek ten gehore te brengen. Verschillende standplaatshouders gaven daaraan gehoor of kozen een eigen vorm. De vlaggen werden gestreken en de Nederlandse vlag werd halfstok gehangen. Op vrijdagavond werd tijdens de Vierdaagsefeesten in het hele centrum van Nijmegen een minuut stilte in acht genomen uit respect en eerbetoon voor de slachtoffers van de vliegramp, waarna het lied *You'll never walk alone* stadsbreed door de straten van Nijmegen werd gezongen.

De Vierdaagse van 2014 was ook een warme editie. De temperaturen liepen met name op de laatste wandeldag hoog op tot rond de dertig graden, waardoor met name voor de wandelaars extra maatregelen werden getroffen. Er kwamen extra waterpunten langs de route, de wandelaars werden extra geïnformeerd en op vrijdag werd iets eerder gestart. Uiteindelijk heeft de warmte niet tot noemenswaardige problemen geleid. De in 2007 ingezette beheersingsmaatregelen en extreem-weerprocedures hebben goed gewerkt.

Evenals in 2013 is de samenwerking tussen de vier partners, de stichting DE4DAAGSE, de stichting Vierdaagsefeesten, Defensie en de gemeente, goed verlopen. Op verschillende gebieden, zoals citymarketing, persvoorlichting en communicatie, mobiliteit en duurzaamheid, zien de partners nog kansen voor verdere kansen in de samenwerking.

Zoals elk jaar levert de evaluatie van de Vierdaagse een lijst van aandachtspunten, mogelijke verbeteringen en vragen voor het komende jaar op. De belangrijkste aanbevelingen voor 2015 zijn:

1. *Doorontwikkeling rollen op het gebied van mobiliteit:* investeer in een verdere doorontwikkeling van de nieuwe verantwoordelijkheidsverdeling, rollen en inhoudelijke ondersteuning op het gebied van mobiliteit. De kansen die dit op mobiliteitsgebied biedt voor de Vierdaagse kunnen opnieuw uitgewerkt en beoordeeld worden.
2. *Ruimte voor de Waal:* anticipeer tijdig op de werkzaamheden die daar de komende jaren in volle gang zijn. In de afgelopen jaren hebben we ervaren welke onzekerheden de planning van een dergelijk ruimtelijk ontwikkelingsproject met zich meebrengt. Het gebied aan de overzijde van de Waal zal net als in 2014 alleen nog maar meer een bouwterrein zijn.
3. *Honderdste Vierdaagse:* overleg denk met de stichting DE4DAAGSE en de stichting Vierdaagsefeesten over de (on-)mogelijkheden om aandacht te schenken aan de honderdste Vierdaagse in 2016. Stem af daar waar de festiviteiten elkaar raken op inhoudelijke terreinen, zoals bijvoorbeeld representatie en communicatie. Geef de honderdste Vierdaagsemarsen ook een prominente plek in het evenementenjaar 2016.
4. *Schaalgrootte en concentratie:* Meer dan voorheen is het een opgave om met de partners, de stichting Vierdaagsefeesten en de stichting DE4DAAGSE, te bekijken hoe een juiste middenweg kan worden gevonden met de verschillende belangen die er spelen tijdens de Vierdaagseweek. Betrek vanaf 2015 actief en in een vroeg stadium de stakeholders, zoals bewoners, forenzen en ondernemers, bij het evenement, dat wil zeggen vóór de vergunningverlening.

2. Inleiding

De Vierdaagse van Nijmegen is een combinatie van sportiviteit en festiviteiten door een combinatie van de Internationale Vierdaagse Afstandsmarsen en de Vierdaagsefeesten. De wandelmarsen worden georganiseerd door de stichting DE4DAAGSE en de feesten door de stichting Vierdaagsefeesten. Met beide stichtingen heeft de gemeente Nijmegen een langdurige relatie die zijn weerslag vindt in convenanten. In 2013 werd een convenant afgesloten met de stichting DE4DAAGSE, Defensie en de gemeente Nijmegen voor de periode van 2013 tot 2017. Defensie was en blijft een belangrijke partner en dat is zeker zichtbaar in de ondersteuning die Defensie levert in de vorm van kamp Heumensoord. Met de stichting Vierdaagsefeesten is in januari van dit jaar een samenwerkingsovereenkomst afgesloten voor de periode van 2014 tot 2018.

Organisatie

De Vierdaagse van Nijmegen wordt elk jaar voorbereid, uitgevoerd en geëvalueerd met behulp van een gemeentelijke projectorganisatie, waarbinnen structureel aandacht geschonken aan beleidsvraagstukken, veiligheid, mobiliteit, uitvoering in de openbare ruimte, vergunningverlening, handhaving en communicatie. Het project wordt aangestuurd door een bestuursteam Vierdaagse

onder voorzitterschap van de burgemeester. De projectorganisatie bestaat uit een projectdirecteur, een projectmanager en deelprojectleiders op de verschillende genoemde gebieden.

Ook voor 2014 zijn op alle gebieden plannen van aanpak opgesteld, waarin is vastgelegd welke producten opgeleverd worden voor de Vierdaagse. De uitkomsten van de evaluaties van de voorgaande jaren zijn meegenomen in de plannen van aanpak. De verschillende deelplannen zijn samengevoegd in een overkoepelend plan van aanpak voor de Vierdaagse van 2014.

Elke deelprojectleider evalueert jaarlijks de uitvoering van het eigen plan van aanpak in detail. Daarnaast evalueren de stichting DE4DAAGSE en de stichting Vierdaagsefeesten ook zelf. Ook wordt geëvalueerd met vertegenwoordigers van bewonersorganisaties. Al deze evaluaties leveren een lijst van verbeterpunten, die variëren van eenvoudige bijstellingen tot het maken van nieuwe keuzes of het formuleren van nieuwe beleidsuitgangspunten. De verbeterpunten worden, zoals elk jaar, opgenomen als actiepunten in de plannen van aanpak voor het nieuwe jaar.

3. Terugblik

Evenals in de afgelopen jaren kan in 2014 de stad tevreden en met trots terugkijken op een prachtige editie van de Nijmeegse Vierdaagse. Het evenement geniet een brede aandacht, niet alleen lokaal, nationaal, maar ook internationaal, waarmee een wezenlijke bijdrage wordt geleverd aan een positieve profilering van de stad Nijmegen. Zowel de Vierdaagsemarsen als de -feesten zijn goed, rustig en veilig verlopen. Er hebben zich geen calamiteiten voorgedaan. Alle betrokken partners kijken tevreden terug op goed verlopen wandelmarsen en succesvolle feesten, niet alleen voor de wandelaars en de feestgangers, maar ook voor de horeca in Nijmegen.

De editie 2014 was wel een bijzondere editie.

Het eerste weekend van de Vierdaagsefeesten viel samen met het Wereldkampioenschap Voetbal. Op zaterdag speelde het Nederlands elftal de troostfinale tegen Brazilië en op zondag was de finale van Duitsland tegen Argentinië. Verschillende horecaondernemers plaatsten een televisiescherm op hun terras, zodat de bezoekers van de Vierdaagsefeesten de wedstrijden konden volgen.

Daarnaast stortte op donderdag 17 juli vlucht MH17 van Malaysia Airlines neer in Oekraïne op weg van Amsterdam naar Kuala Lumpur. Aan boord waren 283 passagiers en 15 bemanningsleden. Hoewel op donderdag en vrijdag in de Vierdaagseweek de totale omvang van de ramp nog niet bekend was, bleken onder de getroffen passagiers 196 Nederlanders en drie mensen met Nijmeegse roots zich te bevinden. Op vrijdag werd op gepaste wijze stilgestaan bij de ramp. Tijdens de intocht van de Vierdaagsemarsen werd door de dweliorkesten geen muziek gemaakt. De burgemeester verzocht de houders van een standplaatsvergunning langs de St. Annastraat om geen muziek ten gehore te brengen. Verschillende standplaatshouders gaven daaraan gehoor of kozen een eigen vorm. De vlaggen werden gestreken en de Nederlandse vlag werd halfstok gehangen. Op vrijdagavond werd tijdens de Vierdaagsefeesten in het hele centrum van Nijmegen een minuut stilte in acht genomen uit respect en eerbetoon voor de slachtoffers van de vliegcrash, waarna het lied *You'll never walk alone* stadsbreed door de straten van Nijmegen werd gezongen.

De Vierdaagse van 2014 was ook een warme editie. De temperaturen liepen hoog op tot rond de dertig graden, waardoor met name voor de wandelaars extra maatregelen werden getroffen. Er kwamen extra waterpunten langs de route, de wandelaars werden extra geïnformeerd en op vrijdag

werd iets eerder gestart. Uiteindelijk heeft de warmte niet tot noemenswaardige problemen geleid. De in 2007 ingezette beheersingsmaatregelen en extreem-weerprocedures hebben goed gewerkt.

Voor de 98^e editie van de Vierdaagsemarsen hadden zich 53.844 mensen aangemeld voor 46.000 toegangsbewijzen. Op dinsdag 15 juli werd gestart door 43.013 lopers. Op vrijdag zijn 39.910 deelnemers de finish gepasseerd. Het percentage uitvallers was 7,21 procent, iets minder dan in 2013 en een relatief laag percentage gezien de warmte tijdens donderdag en vrijdag.

Bij de 45^e editie van de Vierdaagsefeesten is dit jaar in totaal over de hele week door de stichting Vierdaagsefeesten een bezoekersaantal van 1.442.000 bezoekers geteld. Dit zijn 50.000 mensen minder dan in 2013. Dit verschil is vermoedelijk te wijten aan de samenloop met het WK in het eerste weekend en de ingetogen vrijdagavond.

In de landelijke Evenementen Monitor van 2013 was voor de vijfde keer op rij de Vierdaagse Nijmegen de grote winnaar. Volgens de monitor werden in dat jaar in totaal 2.350.000 bezoeken aan Nijmegen gebracht tijdens de Vierdaagsemarsen en –feesten.

Samenwerking

Evenals in 2013 is de samenwerking tussen de vier partners, de stichting DE4DAAGSE, de stichting Vierdaagsefeesten, Defensie en de gemeente, goed verlopen. Op verschillende gebieden, zoals citymarketing, persvoorlichting en communicatie, mobiliteit en duurzaamheid, zien de partners nog kansen voor verdere kansen in de samenwerking.

In de evaluatie van 2013 werden als de vijf belangrijkste aanbevelingen genoemd:

1. Doorontwikkeling rollen op het gebied van mobiliteit

In 2014 is geïnvesteerd in een verdere doorontwikkeling van de nieuwe verantwoordelijkheidsverdeling, rollen en inhoudelijke ondersteuning op het gebied van mobiliteit. Met de stichting Vierdaagsefeesten was bij de editie van 2013 al een start gemaakt met het nemen van meer verantwoordelijkheid voor de voorbereiding en uitvoering van de verkeersplannen en de verkeersmaatregelen. Voor de editie van dit jaar is gekozen voor een verdergaande aanscherping van die rolverdeling, voortbordurend op 2013. Voor de stichting DE4DAAGSE was de editie van 2014 het eerste moment dat is aangegrepen om de onderlinge verantwoordelijkheidsverdeling aan te scherpen. Dit wordt in 2015 en 2016 nader uitgewerkt.

2. Ruimte voor de Waal

In 2014 is in overleg met de beide organisaties en I-Lent tijdig geanticipeerd op de werkzaamheden die in Lent de komende jaren in volle gang zijn. Vrijwel alle activiteiten van de Vierdaagsemarsen en –feesten werden door het project geraakt: het Festival op 't Eiland werd door de organisatie gecancelled, de wandelaarscamping aan de Weverstraat werd verplaatst, de toeschouwers van het vuurwerk aan de noordzijde van de Waal werden voor hun bezoek verwezen naar een alternatieve locatie en er werden gecontroleerd werkzaamheden toegestaan tijdens de Vierdaagse.

3. Alcoholproblematiek

Begin 2014 is in overleg met de stichting Vierdaagsefeesten en de horeca gesproken over de consequenties van de problematiek rond de meegebrachte drank van elders en de situatie van de alcoholverkoop uit winkels tijdens het evenement. Na onderzoek bleek dat een verbod van de verkoop van alcohol niet mogelijk was. Wel is gebruik gemaakt van de nieuwe winkeltijdenverordening, waardoor supermarkten niet later dan 22.00 uur open mochten zijn. Het project Alcoholopvoeding Durf Nu! Was ook dit jaar actief met leeftijdsbandjes.

4. Bouwplaatsen

Omdat de werkwijze tot 2014 nog wel eens ruimte liet voor interpretatieverschillen, is een eenduidige beleidslijn ontwikkeld voor het toestaan van bouwwerkzaamheden en de condities waaronder, tijdens de Vierdaagse. Het vastgestelde beleid heeft goed gewerkt en leidde tot een soepelere uitvoering. Hierbij kan gedacht worden aan de bouw van Doornroosje, de laatste werkzaamheden aan de renovatie van de Waalkade, de Dijkteruglegging en het voorzieningenhart De Biezantijn.

5. Intochtgebied

De activiteiten en festiviteiten in het intochtgebied op de vrijdag hebben de afgelopen jaren een hoge vlucht genomen. Door de groei aan activiteiten en publieksdrukte was hier een noodzaak om extra te reguleren, zeker waar het veiligheidsrisico's betrof. Met ingang van 2014 was nieuw beleid van kracht op het gebied van standplaatsen en objecten op of langs de St. Annastraat tijdens de intocht van de vierdaagsewandelmarsen. Uitgangspunt was dat tussen het Keizer Karelplein en de Kapittelweg objecten en standplaatsen alleen werden toegestaan in de zijstraten van de route, minimaal tien meter van de route. Daarnaast mochten standplaatsen en objecten de calamiteitenroutes en de doorstroming van publiek en wandelaars niet hinderen. Tijdens de intocht bleek dat deze nieuwe beleidslijn een positief effect heeft gehad.

4. Beleid

Met name in de aanloop naar de Vierdaagse vindt op een aantal onderwerpen herijking of ontwikkeling van beleid plaats. Vanuit het uitgangspunt 'privaat wat kan, publiek wat moet' kijken we elk jaar weer naar nieuwe vragen en ontwikkelingen rond de Vierdaagse.

Samenwerkingsovereenkomsten

Met de stichting DE4DAAGSE en Defensie is in juli 2013 een convenant gesloten voor de periode 2014-2017. In januari hebben partijen met elkaar besproken of de afspraken uit de bijlagen wijzigingen behoeven. Aanscherpingen zijn aangebracht als gevolg van de pachtconstructie Heumensoord en de verantwoordelijkheidsverdeling op het gebied van Mobiliteit.

De samenwerkingsovereenkomst tussen de stichting Vierdaagsefeesten en gemeente Nijmegen voor de periode 2014 – 2018 is in februari door beide partijen ondertekend en wordt in dit najaar geëvalueerd.

Mobiliteit

De gemeente Nijmegen nam tot 2012 voor de Vierdaagse een groot aantal taken op het gebied van mobiliteit voor haar rekening. Normaal gesproken vragen we bij een evenement aan een organisator om een mobiliteitsplan op te stellen. Bij de Vierdaagse is het onderdeel mobiliteit van een zodanige omvang en complexiteit, dat de gemeente dit tot 2013 zelf heeft opgepakt. Dit leidde tot een ongewenste rolvermenging, waarbij de gemeente als bevoegd gezag haar 'eigen huiswerk' toetste. Daarbij gaat het met name om bereikbaarheid en verkeersveiligheid.

Met de stichting Vierdaagsefeesten is bij de editie van 2013 een start gemaakt met het nemen van meer verantwoordelijkheid voor de voorbereiding en uitvoering van de verkeersplannen en de verkeersmaatregelen. In 2014 is gekozen voor een verdergaande aanscherping van die rolverdeling. Ingezet is op het verder autoluw maken van de binnenstad, waarbij de gemeente waarborgde dat dit niet onaanvaardbaar ten koste ging van de belangen van bewoners en ondernemers. Beide partijen zijn tevreden over deze verdere doorontwikkeling van de gescheiden rollen.

Voor de stichting DE4DAAGSE was de editie van dit jaar het eerste moment om de onderlinge verantwoordelijkheidsverdeling aan te scherpen. In het licht daarvan viel het opstellen van de verkeersplannen nu onder de stichting DE4DAAGSE. De politie voegde alle plannen samen en de

gemeente stelde een formeel verkeersbesluit op. Actueel waren nieuwe marsroutes die verband hielden met de komst van de nieuwe S100-route en aanvullende wensen voor calamiteitenroutes van bijvoorbeeld het UMC Radboud. Dit vergt op onderdelen nog aanscherping. De praktische invulling van de juiste rol door de stichting DE4DAAGSE wordt verder vormgegeven in de aanloop naar de editie 2015 en 2016. Gemeente en stichting DE4DAAGSE delen de intentie om te komen tot een passende rolverdeling.

Vergunningen intochtgebied

De meest recente edities van de intocht van de Vierdaagsemarsen werden gekenmerkt door een toenemende mate van overlast. Een deel van de overlast betrof geluidsoverlast, afkomstig van geluidsinstallaties opgesteld langs de route. Tussen de Kapittelweg en de finish aan de Wedren was het aantal opgestelde geluidsinstallaties de afgelopen jaren fors toegenomen. Waarschijnlijk mede doordat (professionele) geluidsinstallaties relatief goedkoop gehuurd kunnen worden, was ook de geluidbelasting per opgesteld installatie toegenomen. Ook de klachtenregistraties vertoonden een duidelijke toename van het aantal klachten geluidsoverlast tijdens de intocht. Dit leidde ertoe dat een aantal muziekkorpsen bij de stichting DE4DAAGSE had aangegeven niet meer mee te willen lopen in de intocht omdat hun muziek niet meer hoorbaar was. De stichting DE4DAAGSE deed een beroep op de burgemeesters van de doorkomstgemeenten om hier maatregelen voor te treffen. Naar aanleiding hiervan besloot het bestuur in april om geen geluidsontheffingen meer te verlenen aan particulieren langs de St. Annastraat. Horecaondernemers kregen wel de mogelijkheid om uitbreiding van hun terras en een ontheffing voor het ten gehore brengen van versterkte muziek aan te vragen, maar geen toestemming voor het programmeren van live muziek of een DJ. De filosofie van dit besluit was dat het evenement de intocht van de wandelmarsen centraal moest staan en de activiteiten ondersteunend dienen te zijn aan de intocht. Het bestuursbesluit leidde tot een discussie in de gemeenteraad. Op basis van een raadsbrede motie heeft het college besloten om in 2014 alsnog ontheffingen voor geluid te verlenen, ook aan particulieren. Dit beleid wordt in 2015 voortgezet.

Duurzaamheid

In de samenwerkingsovereenkomst tussen de gemeente Nijmegen en de stichting Vierdaagsefeesten is afgesproken dat de stichting Vierdaagsefeesten een duurzaamheidsplan opstelt. In dit plan wordt aandacht geschonken aan verschillende duurzaamheidsthema's. De organisatie zet zich in voor het creëren van een circulaire economie, dat wil zeggen een economie waarbij het gaat over het hergebruiken van materialen: afval uit het ene proces gebruiken als (hoogwaardige) grondstof voor een ander proces. Om afvalrecycling te verbeteren, wordt gestreefd naar afval dat bestaat uit één soort grondstof (monostroom). Ook streeft de organisatie naar honderd procent groene energievoorziening. Plastic afval is vanaf 2014 één afvalstroom van recyclebaar PET, waardoor het totale restafval vermindert, minder verkeersbewegingen van diverse afvalinzamelaars worden gerealiseerd, de stad beter schoon gehouden kan worden en de afvalreinigingskosten voor de ondernemer dalen. Ook worden bezoekers van het evenement gestimuleerd om bewust te kiezen voor de auto, openbaar vervoer of fiets of een combinatie daarvan. Om deze keuze mogelijk te maken, investeren wij in fietsparkeerplaatsen en bieden wij verschillende openbaar-vervoerarrangementen aan. De Vierdaagsefeesten is in toenemende mate een platform voor innovatie en (pilots op) duurzaamheid, onder andere op het gebied van mobiliteit, afvalverwerking, energie, voedselketens en water.

Ook de stichting DE4DAAGSE is actief op het gebied van duurzaamheid. In 2014 werd met Connexxion een samenwerkingsovereenkomst gesloten. Doel van deze overeenkomst is om de komende drie jaar meer deelnemers aan de Vierdaagse wandelmarsen per bus te vervoeren tussen hun al dan niet tijdelijke verblijfplaats en start- en finishlocatie van de Vierdaagse in Nijmegen. Daarnaast wordt op de start-/finishlocatie op de Wedren het afval gescheiden in overleg met de DAR en wordt gebruik gemaakt van PET-glazen.

Openingsceremonie

In 2012 en 2013 werd besloten om de openingsceremonie met het vuurwerk niet door te laten gaan, omdat bleek dat de Waalkade te instabiel was voor grote bezoekersaantallen. In 2014 was de kade weer hersteld tijdens de Vierdaagse en kon zowel de programmering op het Labyrint als de Waal in Vlammen als vanouds plaatsvinden. In de aanloop naar 2012 was al besloten om de openingsceremonie in het vervolg te organiseren op zondagavond. Deze avond was dit jaar echter niet mogelijk, vanwege de samenloop met de finale van het Wereldkampioenschap Voetbal in Brazilië. Gevreesd werd voor een onbeheersbare situatie in de binnenstad op het gebied van crowdmanagement. Traditiegetrouw bekijken immers veel Nijmegenaren deze wedstrijd op grote schermen in de binnenstad. Om die reden werd besloten om de openingsceremonie te laten plaatsvinden op maandag. Dit besluit werd al in februari genomen: omdat er zo veel partijen betrokken zijn bij de organisatie van de Waal in Vlammen werd niet afgewacht welke landen er in de WK-finale zouden spelen.

Alcoholproblematiek

De afgelopen jaren is gebleken dat het door bezoekers meebrengen van alcohol van elders naar de feesten steeds meer voorkomt. Ook dit jaar is een veelgehoorde klacht vanuit de horeca-ondernemers het meebrengen van drank door bezoekers. Tijdens de Vierdaagse is weer ingezet op publieksvoorlichting, waarin bezoekers werden opgeroepen hun drankje aan de bar te kopen om daarmee het gratis karakter van de feesten te ondersteunen. De welkomstpunten hadden hierin een belangrijke rol. De belangen rond dit thema zijn groot. Het gezamenlijk belang van alle partners is het veiligstellen van het voortbestaan van de Vierdaagsefeesten. Na onderzoek bleek dat een juridisch verbod van de verkoop van alcohol niet mogelijk was. Wel is gebruik gemaakt van de gewijzigde winkeltijdenverordening, waarin was opgenomen dat de supermarkten niet later dan tot 22.00 uur open mochten zijn tijdens de Vierdaagse. Dit is goed verlopen.

Het project Alcoholopvoeding. Durf Nu! was, evenals in andere jaren, actief met leeftijdsbandjes voor jongeren waarmee duidelijk wordt of en zo ja welke alcohol zij mogen kopen. De gemeente subsidieerde deze leeftijdsbandjes. Dit jaar werd de controle en verstrekking gekoppeld aan de nieuwe welkomstpunten van de stichting Vierdaagsefeesten. Het aantal leeftijdscontroles en verstrekkingen van leeftijdsbandjes was minder dan in 2013. Hoewel de oorzaak niet helemaal duidelijk is, kan het verhogen van de leeftijdsgrens voor de alcoholverkoop aan jongeren naar 18 jaar hier mede een reden voor zijn. Ook het feit dat de leeftijdsbandjes verkrijgbaar waren bij de nieuwe en daardoor nog relatief onbekende welkomstpunten en bijvoorbeeld niet meer op het evenemententerrein van de Matrixx in het Hunnerpark kan meegespeeld hebben.

Handhavers van de gemeente Nijmegen waren tijdens de Vierdaagse op pad om te controleren op de verkoop van alcohol aan minderjarigen. Er is twee keer een bestuurlijke boete uitgereikt: één maal in een supermarkt en één maal op een evenemententerrein.

Ruimte voor de Waal

De werkzaamheden aan de overzijde van de Waal zijn nog steeds in volle gang. Ook dit jaar werd weer volop gewerkt aan het graven van de nevengeul. In 2014 werd het punt bereikt waar in 2013 nog het festival Op 't Eiland had plaatsgevonden. Voor de Vierdaagse van 2013 was het al passen en meten om festiviteiten aan de overzijde van de Waal te laten plaatsvinden. Voor 2014 zagen Ruimte voor de Waal en I-Lent nog minder mogelijkheden. Dit betekende dat verschillende festiviteiten moesten worden aangepast:

- Festival op 't Eiland: De originele locatie van het Festival op 't Eiland is de komende jaren niet meer beschikbaar in verband met werkzaamheden binnen het project Ruimte voor de Waal. De stichting Vierdaagsefeesten heeft besloten om het Festival de komende twee jaar niet door te laten gaan. Bij de alternatieven die de revue passeerden, moest het festival dusdanig inboeten

aan grootte en zichtbaarheid dat naar de mening van de organisatie het minimale kwaliteitsniveau niet behaald kon worden.

- **Camping:** De oorspronkelijke locatie van de wandelaarscamping is niet meer beschikbaar. De stichting Vierdaagsefeesten vond samen met de nieuwe beheerder van de camping een alternatief, verder westelijk aan de Oosterhoutsedijk. Er zijn daarbij verschillende randvoorwaarden gesteld, die voornamelijk betrekking hadden op de toegankelijkheid van de camping voor de hulpdiensten, de afstemming met de alternatieve finishlocatie en militaire rustplaats en de samenloop met de route van de wandelmarsen die op dinsdag over de Oosterhoutsedijk langs de camping loopt. Omdat het gebied een ontwikkelingsgebied is, doet de organisatie er verstandig aan om, in overleg met de gemeente, tijdig te onderzoeken of een wandelaarscamping in 2015 en 2016 gewaarborgd kan worden of dat moet worden gezocht naar een tijdelijke alternatieve locatie. Zodra het evenementeneiland gereed is, kan daar een camping worden georganiseerd, waarbij de condities wel nog nader onderzoek vergen.
- **Vuurwerk en toeschouwers:** Traditiegetrouw wordt het vuurwerk ook door veel toeschouwers bekeken aan de Lentse zijde van de Waal. Er zijn verschillende maatregelen getroffen om de veiligheid van de toeschouwers in de uiterwaarden te waarborgen. De Oosterhoutsedijk is afgesloten voor verkeer. Het parkeren van fietsen werd gefaciliteerd.
- **Wandelroute op dinsdag:** Op de eerste wandeldag (Elst) verliep de marsroute 's ochtends op vrijwel dezelfde manier als vorig jaar. De retourroute 's middags verliep ook op vrijwel dezelfde manier. Vanwege werkzaamheden van het project Ruimte voor de Waal was de Oosterhoutsedijk op enkele plaatsen een paar meter verplaatst. Dit had geen consequenties voor de marsroute. Wegens de werkzaamheden was het niet mogelijk standplaatsen te vergunnen tussen de Oversteek en de Waalbrug. Een oplossing is gevonden door de standplaatsen te concentreren achter en onder de Oversteek en aan de oostzijde van de Waalbrug. Dit zal voor de vierdaagse van 2015 waarschijnlijk opnieuw aan de orde zijn.
- **Werkzaamheden Ruimte voor de Waal:** Op basis van een werkplan van I-Lent zijn werkzaamheden tijdens de Vierdaagse toegestaan die de minste risico's met zich meebrachten, zoals bekistings-, beton- en vlechtwerkzaamheden bij de Citadelbrug, Promenadebrug, Handelskade en de verlenging van de Waalbrug. Tijdens de dinsdag (1e marsdag, Elst) en op vrijdag lagen de werkzaamheden in het gebied stil. Op de andere dagen tijdens de vierdaagseweek werd wel gewerkt. Ruimte voor de Waal is tevreden over de geboden ruimte voor hun werkzaamheden.

Schaalgrootte en concentratie

Dit jaar is in de voorbereiding naar voren gekomen dat er grenzen lijken te komen aan de omvang van de activiteiten in het centrum. Er is sinds een paar jaar sprake van een schaalvergroting van het aantal en de omvang van de podia. De beschikbare openbare ruimte wordt steeds efficiënter ingevuld door vermaakcentra, waarbij in sommige gevallen alleen de aanwezigheid van omringende bebouwing als 'grens aan de groei' van het vermaakcentrum wordt gezien. Deze schaalvergroting heeft een effect op de bereikbaarheid van en de verkeerssituatie in de stad voor ondernemers en bewoners, waardoor de acceptatie en het draagvlak van dit evenement van bewoners, bezoekers en ondernemers onder druk komt te staan. We concluderen dit onder meer op basis van signalen over de verminderde bereikbaarheid van parkeergarages, het eerder sluiten van de Waalkade voor busvervoer op de vrijdag, de reactie van de omwonenden van café Faber op de aanvraag om het evenement tijdens de doorkomst van de wandelmarsen uit te breiden, klachten over de wijze en duur van de opbouwfase, klachten over geluidsoverlast, overlastklachten van bewoners in de

Grotestraat en de verminderde toegankelijkheid voor de hulpdiensten door de aard en omvang van bepaalde podia. Meer dan voorheen is het een opgave om met de partners, de stichting Vierdaagsefeesten en de stichting DE4DAAGSE, te bekijken hoe een juiste middenweg kan worden gevonden met de verschillende belangen die er spelen in de Vierdaagseweek. In elk geval zullen we in 2015 de stakeholders, zoals bewoners, forenzen en ondernemers, eerder bij het evenement willen betrekken, dat wil zeggen vóór de vergunningverlening.

5. Veiligheid

Vanuit het oogpunt van veiligheid zijn zowel de Vierdaagsemarsen als de Vierdaagsefeesten goed verlopen. Er was sprake van weinig aanhoudingen en gewonden, zeker ook vergeleken met voorgaande jaren.

Vierdaagsefeesten

Samenloop met WK

Al in een vroeg stadium werd besloten om de openingsceremonie te verplaatsen naar zondagavond. Op dat moment was nog niet bekend welk land op welk moment in de (troost-)finale zou staan. Toen bleek dat het Nederlands elftal op zaterdag de troostfinale moest spelen, is het veiligheidsoverleg bijeengekomen voor een advies. Geadviseerd werd om, naast de TV-schermen die al in het kader van het Wereldkampioenschap Voetbal in de binnenstad waren geplaatst op het Koningsplein en de Molenstraat, ook op andere locaties schermen toe te staan. Deze schermen moesten op of in een podium gerealiseerd worden in verband met de zichtlijnen in het kader van het crowdmanagement. In totaal waren de troostfinale en de finale op acht locaties te zien.

Werkzaamheden Ruimte voor de Waal

In het veiligheidsoverleg is veel gesproken over de gevolgen van de werkzaamheden rond Ruimte voor de Waal voor de Vierdaagsemarsen en –feesten. Er heerst tevredenheid over het besluit van het bestuur om bepaalde werkzaamheden toe te staan in het project van I-Lent. In verband met het risico dat munitie zou worden gevonden, werden graafwerkzaamheden niet toegestaan, werden in verband met het risico dat het treinverkeer stilgelegd zou moeten worden geen werkzaamheden bij de spoorbrug toegestaan en werden wel werkzaamheden toegestaan elders op het terrein.

Vierdaagse on air

De Vierdaagse kenmerkt zich in toenemende mate door activiteiten in de lucht, bijvoorbeeld van helicopters, luchtballonnen, drones en reclamevliegtuigen. De gemeente is echter niet bevoegd gezag bij het verlenen van een vergunning of ontheffing. De Provincie Gelderland is de instantie die een ontheffing verleent voor het stijgen en landen. Wel wordt de burgemeester van Nijmegen gevraagd om advies op het gebied van openbare orde en veiligheid. Dit advies wordt niet opgevraagd als er opgestegen en geland wordt vanaf een andere gemeente. Omdat er wel een relatie is met de Vierdaagse, is dit een aandachtspunt in 2015. Zo bevond één van de landingslocaties zich naast het transferium hetgeen onwenselijk was.

Vuurwerk

2014 was het jaar waarop weer vuurwerk werd afgestoken tijdens de openingsceremonie. Het veiligheidsoverleg is positief over de manier waarop dit verlopen is:

- Het crowdmanagement heeft goed gewerkt. Met name is geïnvesteerd in de promotie en toeleiding van het publiek via de westkant naar de Waalkade. Dit leidde ertoe dat de Grotestraat werd ontlast en de publieksdruk meer beter werd verspreid over de gehele Waalkade.

- Omdat het vuurwerk traditioneel ook veel wordt bekeken vanaf de noordzijde van de Waal, is onderzocht op welke manier toeschouwers konden worden toegelaten in de uiterwaarden. Dit is uiteindelijk gelukt. Daarnaast bestond voor het eerst de mogelijkheid om het vuurwerk vanaf de Oversteek te bekijken. Ook daarover bestaat tevredenheid.
- De spoorbrug wordt elk jaar vlak voor het vuurwerk afgesloten voor publiek. Dit heeft te maken met het feit dat de brug zich gedeeltelijk in de veiligheidszone bevindt. De druk van het publiek na afloop van het vuurwerk is echter hoog om de spoorbrug zo snel mogelijk vrij te geven. In 2015 moet worden bekeken of te bewerkstelligen is dat het ponton sneller wegvaart.

Crowdmanagement

Crowdmanagement is bij elke editie van de Vierdaagsefeesten een belangrijk aandachtspunt. Dit jaar was dit nog extra het geval, omdat verschillende wijzigingen tegelijk plaatsvonden: er was weer vuurwerk tijdens de openingsceremonie, Plein 44 en de Waalkade West waren weer in gebruik als evenementenlocatie en op de kop van de Hertogstraat/Kelfkensbos werd voor het eerst een podium van Credible neergezet. Op al de (nieuwe) activiteiten kijkt het veiligheidsoverleg positief terug, met een aantal opmerkingen:

- Bij de inrichting van het vermaakcentrum op Plein 44 en de Waalkade is voldoende rekening gehouden met het doseren van de publieksdrukke. Deze aanpak kan in 2015 worden gecontinueerd. Aandachtspunt blijft het waarborgen van de zichtbare toegankelijkheid van de fietsparkeergarage onder het Plein 44.
- Het podium op de kop van de Hertogstraat/Kelfkensbos was zo gesitueerd dat aan de achterzijde van een voetgangersroute mogelijk werd gemaakt. Hoewel dit goed heeft gewerkt, dreigde de doorstroming voor de hulpdiensten aan de voorzijde van het podium te stagneren. Dit is een aandachtspunt in 2015.
- Traditioneel is de looproute aan de zijkant van het Koningsplein erg druk. In 2015 wordt onderzocht of verbetering is aan te brengen in de zichtlijnen van het podium en de positie van de barren.
- De Kaaij was in 2014 een populaire en drukke locatie. Mede omdat handhavend moest worden opgetreden, is dit een aandachtspunt in 2015.
- Café Faber heeft in de vergunning gevraagd om uitbreiding van het terras naar de Van Broeckhuijsenstraat tijdens de doorkomst van de wandelmarsen op woensdag. Vanwege te grote druk op deze locatie is dit niet toegestaan. Door bewoners in de Van Broeckhuijsenstraat is aandacht gevraagd voor de gestage groei van deze locatie in de afgelopen jaren.

Programmering

Er waren geen bijzonderheden ten aanzien van de programmering tijdens de Vierdaagsefeesten. Het was erg, maar wel acceptabel, druk tijdens Kensington (Plein 44), Nick en Simon en Roy Donders (Waalkade).

Aantal aanhoudingen en zorgmeldingen

De politie heeft tijdens de vierdaagse totaal 61 aanhoudingen verricht, dat zijn er gemiddeld negen per dag negen. Tien van de 61 waren alcohol- of drugsgerelateerd, dat zijn er gemiddeld één á twee per dag. De Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) heeft 69 keer Advanced Life Support ingezet, dat wil zeggen ambulancehulpverlening, waarbij 23 keer een persoon is opgenomen in het ziekenhuis. De cijfers van het aantal aanhoudingen en zorgmeldingen lieten in de periode 2011 tot en met 2013 een stijging zien. Bijzonder is dat er in 2014 sprake was van een flinke daling:

	Aanhoudingen	Advanced life support	Ziekenhuis
2011	77	65	22
2012	100	81	27
2013	91	88	24
2014	61	69	23

Raadsvragen drugsgebruik tijdens de vierdaagse

In juni stelden de PvdA en D'66 raadsvragen over drugsgebruik tijdens de Vierdaagse. Het bestuur gaf aan dat er geen signalen zijn die aanleiding geven voor extra ongerustheid. Uit cijfers van de GHOR bleek dat er zeer weinig incidenten zijn als gevolg van drugsgebruik tijdens de Vierdaagsefeesten van de afgelopen jaren. Daarnaast is de programmering van de stichting Vierdaagsefeesten niet te veel gericht op jongeren onder 18 jaar. Verder blijkt uit Tendens, het tweejaarlijkse onderzoek van IrisZorg naar middelengebruik in Gelderland, dat Nijmegen geen afwijkend beeld laat zien op het gebied van drugsgebruik. Het bestuur was geen voorstander van het openstellen van een extra servicepunt voor het testen van drugs in de stad tijdens de Vierdaagsefeesten. Het is ook landelijk beleid om niet op of tijdens feesten en evenementen te testen.

Naar aanleiding van deze vragen heeft de GHOR bij de EHBO-posten in het centrum van de stad laten registreren of er drugs- of alcoholgerelateerde meldingen waren. Dit bleken er 58 te zijn, gerekend over de gehele Vierdaagse, dat zijn er gemiddeld acht á negen per dag. De GHOR is van mening dat dit een laag cijfer is, als dit wordt afgezet tegen het grote aantal mensen dat tijdens de Vierdaagse dagelijks in de stad te vinden is, namelijk 150.000 tot 200.000.

Vierdaagsemarsen

Wandelaarscamping

Het bestaande perceel aan de Oosterhoutsedijk was dit jaar niet beschikbaar voor een wandelaarscamping vanwege de werkzaamheden aan de nevengeul. In overleg met het veiligheidsoverleg en de afdeling Mobiliteit werd een alternatief gevonden, waarbij de ontsluiting van de camping voor de campinggasten en de hulpdiensten en de doorkomst van de wandelmarsen op dinsdag belangrijke randvoorwaarden waren. Het veiligheidsoverleg is positief over de gekozen oplossing. Omdat het perceel dat in 2014 is gebruikt voor de camping te koop staat, moet onderzocht worden welke mogelijkheden er zijn in 2015 en 2016.

Warmte

De Vierdaagse van 2014 had een warme intochtdag. De temperaturen liepen vrijdag op tot rond de dertig graden, waardoor voor de wandelaars extra maatregelen werden getroffen. Er kwamen extra waterpunten en EHBO-posten langs de route, de wandelaars werden extra geïnformeerd en er werd iets eerder gestart. Uiteindelijk heeft de warmte niet tot noemenswaardige problemen geleid. De in 2007 ingezette afspraken en extreem-weerprocedures hebben weer goed gewerkt.

Aantal zorgmeldingen

De GHOR heeft tijdens de wandelmarsen 122 keer Advanced Life Support ingezet, waarbij 28 keer een persoon is opgenomen in het ziekenhuis.

	Advanced life support	Ziekenhuis
2010	150	31
2011	104	25
2012	94	33
2013	117	32
2014	122	28

6. Mobiliteit

De gemeente Nijmegen nam tot 2012 voor de Vierdaagse een groot aantal taken op het gebied van mobiliteit voor haar rekening. Normaal gesproken vragen we bij een evenement aan een organisator om een mobiliteitsplan op te stellen. Bij de Vierdaagse is het onderdeel mobiliteit van een zodanige omvang en complexiteit, dat de gemeente dit tot 2013 zelf heeft opgepakt. Dit leidde tot een ongewenste rolvermenging, waarbij de gemeente als bevoegd gezag haar 'eigen huiswerk' toetste. Daarbij gaat het met name om bereikbaarheid en verkeersveiligheid.

Met de stichting Vierdaagsefeesten is bij de editie van 2013 een start gemaakt met het nemen van meer verantwoordelijkheid voor de voorbereiding en uitvoering van de verkeersplannen en de verkeersmaatregelen. In 2014 is gekozen voor een verdergaande aanscherping van die rolverdeling. Ingezet is op het verder autoluw maken van de binnenstad, waarbij de gemeente waarborgde dat dit niet onaanvaardbaar ten koste ging van de belangen van bewoners en ondernemers. Dit is soepel verlopen en er is sprake van een vruchtbare samenwerking tussen de stichting Vierdaagsefeesten en haar rol van opsteller van het verkeersplan en de gemeente Nijmegen in haar rol als bevoegd gezag en plantoetsers. Beide partijen zijn tevreden over deze verdere doorontwikkeling van de gescheiden rollen. Ingezet is op het verder autoluw maken van de binnenstad, waarbij de gemeente waarborgde dat dit niet ten koste ging van de belangen van die bewoners en ondernemers.

Voor de stichting DE4DAAGSE was de editie van dit jaar het eerste moment om de onderlinge verantwoordelijkheidsverdeling aan te scherpen. In het licht daarvan viel het opstellen van de verkeersplannen nu onder de stichting DE4DAAGSE. De praktische invulling van de juiste rol door de stichting DE4DAAGSE dient nog verder te worden vormgegeven in de aanloop naar de editie 2015. Er is sprake van een gedeelde intentie om te komen tot een juiste praktische rolverdeling. De slag die nog gemaakt moet worden is het daadwerkelijk maken of actualiseren van de verkeersplannen. Een gezamenlijke opgave die tijd kost, omdat die kennis niet direct voorhanden is bij de stichting DE4DAAGSE. De politie voegde alle plannen samen en de gemeente stelde een formeel verkeersbesluit op. Actueel waren nieuwe marsroutes die verband hielden met de komst van de nieuwe S100-route en aanvullende wensen voor calamiteitsroutes van bijvoorbeeld het UMC Radboud. Dit vergt op onderdelen nog aanscherping.

Voor 2015 en 2016 wordt dit proces om tot een andere rolverdeling verder opgepakt.

Evaluatie mobiliteitsmaatregelen

De mobiliteitsmaatregelen die in 2014 zijn ingezet, hebben grotendeels gewerkt. Wel moet opgemerkt worden dat tijdens de Vierdaagse de grenzen van wat mogelijk is in zicht zijn. Met name de volgende thema's op het gebied van mobiliteit vragen in 2015 extra aandacht:

- Het tijdstip van afsluiting van de Waalkade voor het busverkeer staat op gespannen voet met de start van de programmering op de podia van de Vierdaagsefeesten.
- De nieuwe wandelroutes die in 2014 zijn ingezet op de Weurtseweg en Nijmegen-West vragen om nadere aanscherping. Met name moet in 2015 aandacht komen voor afzettingen en communicatie en afspraken met ondernemers.
- Het effect en doelmatigheid van arrangementen op het gebied van openbaar vervoer, zie hierna.

- Communicatie over mobiliteitsmaatregelen, zoals de bereikbaarheid van parkeerplaatsen en parkeergarages voor bewoners van de binnenstad.
- De bereikbaarheid van de binnenstad en Nijmegen-Oost tijdens de inschrijfdagen van de Vierdaagsemarsen.

Autoluwe binnenstad

Ten behoeve van een autoluwe binnenstad tijdens de Vierdaagse worden verschillende maatregelen ingezet. Zo worden voor het voorkomen van onnodige vervoersbewegingen in het autoluwe stadscentrum, maar ook daarbuiten, parkeerarrangementen aangeboden aan de stichting DE4DAAGSE, de stichting Vierdaagsefeesten en de wandelaars van de Vierdaagsemarsen. RVV-ontheffingen voor de toegang tot het stadscentrum worden tot een minimum beperkt. Daarnaast worden ten behoeve van de podia en calamiteitenroutes rond de Vierdaagsefeesten 2.500 fietsklemmen verwijderd en 3.500 fietsklemmen teruggeplaatst aan de randen van de stad. Elke dag wordt de binnenstad afgesloten vanaf 12.00 uur 's middags. In tegenstelling tot de vorige edities waarin het tijdstip van afsluiten elke dag verschillend was, biedt deze maatregel eenduidigheid. Op de ingezette maatregelen wordt positief teruggekeken. In 2015 moet extra aandacht worden geschonken aan de planning van de uitvoering van de verschillende maatregelen. Zo moet de tijd tussen het verwijderen van fietsklemmen en het terugplaatsen niet te lang zijn. Ook moet er aandacht komen voor een alternatieve locatie van de fietsenstallingen aan de westkant van de binnenstad.

Kwaliteitstaxi's Nijmegen

Tijdens de Vierdaagse van 2011 is een pilot met Nijmeegse Kwaliteitstaxi's uitgevoerd. Hiervoor werd een taxistandplaats aan de Bisschop Hamerstraat ingericht. In 2014 is een tweede taxistandplaats ingericht op het stationsplein, op de plek van de reguliere taxistandplaatsen op het centraal station. Alleen taxi's die aangesloten zijn bij de Vereniging KwaliteitsTaxi Nijmegen (VTKN) of de Verenigde Taxi Nijmegen (VTN) kunnen hier gebruik van maken. De taxistandplaats op het station is succesvol. Dit geldt in mindere mate voor de taxistandplaats aan de Bisschop Hamerstraat. Bij die laatste locatie was het gebruik succesvol, er is veel gebruik gemaakt van deze locatie. Hier moeten in 2015 echter wel verbeteringen worden aangebracht. Daarbij gaat het onder meer over een eenduidige wijze van uitvoering, communicatie en afstemming tussen de verenigingen, aansturing en coördinatie en een adequate informatievoorziening en communicatie tussen gemeente, VTKN, VTKN en politie. Alhoewel de politie leidend is in de beoordeling van de verkeersveiligheid en niet heeft aangegeven (na een aantal kleine aanpassingen) dat die in het geding was, vergt de uitvoering wel nader onderzoek hoe de inrichting van de taxistandplaats op de Bisschop Hamerstraat kan worden verbeterd ten behoeve van een verkeersveilige situatie op het Keizer Karelplein en in combinatie met de uitstroom van de binnenstad. Ook moet in overleg met de taxiondernemers worden bekeken of in 2015 kan worden gewerkt met professionele verkeersregelaars om ook de situatie op de Bisschop Hamerstraat in goede banen te leiden.

Waarborgen minimaal noodzakelijke bereikbaarheid binnenstad

Behalve de wandelaars en de bezoekers van de Vierdaagsefeesten, maken ook andere doelgroepen gebruik van de binnenstad, zoals de ondernemers, forenzen en bewoners. Voor hen is de bereikbaarheid van de stad ook van belang. Hiervoor wordt een aantal maatregelen getroffen, zoals een uitgebreide communicatie via diverse media-instrumenten en verkeersborden. Naast een goede informatievoorziening wordt ernaar gestreefd om de meeste parkeergarages bereikbaar te houden, ook al is dat door de omvang van de evenementen soms lastig. Deze maatregelen hebben in 2014 goed gewerkt. Wel moet de aandacht blijvend gevestigd zijn op de inschrijfdagen van de wandelmarsen op zondag en maandag en tijdens de intocht op vrijdag.

Voorkomen van en optreden tegen parkeeroverlast

Vanwege beperkte capaciteit van politie en toezichthouders, moeten in de handhaving prioriteiten worden gesteld. Op het gebied van parkeeroverlast wordt daarom met name gehandhaafd op parkeerexcessen. Geconcentreerd wordt op die parkeersituaties die invloed hebben op de bereikbaarheid van de hulpdiensten brandweer, politie en ambulances. In 2014 is het beeld niet afwijkend ten opzichte van 2013. Er zijn ongeveer driehonderd bekeuringen uitgedeeld. Het algemene beeld is dat de eenduidige lijn van het tijdstip van de binnenstadafsluiting leidt tot meer duidelijkheid en tot minder afslepen van fout geparkeerde voertuigen. Traditioneel vinden de meeste overtredingen plaats op de Oranjesingel, Ubbergesweg en Voerweg.

Openbaar vervoer

In 2013 zijn verschillende arrangementen opgesteld voor het openbaar vervoer. Deze zijn in 2014 voortgezet. In 2015 gaan we ons met name concentreren op de volgende thema's:

- Bezoekers aan de Vierdaagsefeesten kunnen een zesrittenkaart aanschaffen voor het nachtnet. De verkoop viel dit jaar tegen. Voor de editie van 2015 moet worden besloten of deze kaart wordt voortgezet of dat de technische mogelijkheden worden verbeterd, bijvoorbeeld door aan te sluiten op de techniek van betaalpasjes, bijvoorbeeld die dit jaar bij wijze van proef op het Valkhof werd gebruikt.
- De bezoekers aan de Vierdaagsefeesten kunnen ook met het nachtnet reizen met hun OV-chipkaart. Het tarief van deze kaart is niet toereikend om de kosten te dekken. Voor de editie van 2015 moet worden besloten of het tarief verhoogd wordt of dat deze mogelijkheid wordt stopgezet.
- De bezetting van de nachtbussen binnen de stad Nijmegen is gering. De best bezette lijnen zijn de streeklijnen voor de langere afstanden, naar Druten/Beneden-Leeuwen, Gennep en Grave. Voor de editie van 2015 moet worden besloten of deze nachtbussen worden geschrapt of dat ze worden samengevoegd met de buslijnen die ook buiten Nijmegen rijden.
- De bushalte op de singels worden staduitwaarts richting Overbetuwe, Lingewaard en Arnhem goed gebruikt. Stadinwaarts richting het centraal station is het gebruik zeer beperkt, terwijl voor deze richting juist verkeersregelaars worden ingehuurd. Het voorstel is om in 2015 deze laatste halte te schrappen.
- Vanwege de intocht op vrijdag worden de St. Annastraat en de Oranjesingel al jaren afgesloten voor verkeer. In 2014 is de afspraak gemaakt dat de bussen op vrijdag tot 09.30 uur op de St. Annastraat mogen rijden. Omdat de St. Annastraat al eerder werd afgesloten voor verkeer, bleek dit niet mogelijk. In 2015 moet goed bekeken worden hoe de samenhang is met de afsluiting van de St. Annastraat, de Oranjesingel en het busvervoer.

Parkeerontheffingen en afspraken over parkeren met organisatoren

Om de Vierdaagsemarsen en –feesten mogelijk te maken, is er voorafgaand aan en tijdens de Vierdaagse een grote behoefte bij de organisatoren aan parkeermogelijkheden, bijvoorbeeld voor muzikanten, technici, podiumbouwers, gasten etc.. In 2012 zijn de eerste stappen gezet om te komen tot een maatwerkoplossing voor de Vierdaagsefeesten in de vorm van RVV-ontheffingen. In 2013 is dit verder uitgewerkt in een combinatie van RVV-ontheffingen en parkeergaragegebruik. In 2014 is dit verder vormgegeven:

- Aan de wandelaars worden ook parkeerarrangementen aangeboden. Dit betekent dat de wandelaars tijdens de loopdagen hun auto in de omgeving van de Wedren of in de garages mogen parkeren. Dit werkt goed, ook al zijn er verbeteringen noodzakelijk in de uitvoering. Bijvoorbeeld kan onderzocht worden of de vierdagenloperskaart ook geldig verklaard kan worden tijdens de inschrijfdagen. Ook wordt voor 2015 onderzocht of het mogelijk is om een

kaart online aan te schaffen dan wel op de transferia. Dit vermindert het aantal onnodige vervoersbewegingen.

- Er zijn ten behoeve van de op- en afbouwwerkzaamheden voldoende RVV-ontheffingen en parkeergaragekaarten verleend voor de organisatoren. Daarnaast zijn er gratis VIP-kaarten verstrekt aan de stichting Vierdaagsefeesten voor de Kelfkensbosgarage. Ook aan de stichting DE4DAAGSE zijn parkeerkaarten verkocht.
- De bezetting van de parkeergarages en de transferia was hoger dan in 2013, met uitzondering van de vrijdag. Mogelijk heeft dit te maken met de gewijzigde programmering door het neerstorten van de MH17.

Bouwplaatsen

Ook voor mobiliteitsvraagstukken heeft het in 2014 vastgestelde beleid voor bouwplaatsen tijdens de Vierdaagse goed gewerkt. Vanuit het perspectief van mobiliteit wordt met name gekeken naar vervoersbewegingen van en naar de bouwplaatsen en het effect daarvan op de Vierdaagsemarsen en –feesten. Het nieuwe beleid droeg bij aan een consistente beoordeling en daarmee soepelere uitvoering.

7. Uitvoering

De gemeentelijke uitvoering van de Vierdaagse is volgens plan verlopen. Het gemeentelijk deelproject Uitvoering is verreweg het meest omvangrijk. Het gaat daarbij om de inrichting van de openbare ruimte, het uitvoeren van allerlei maatregelen op het gebied van mobiliteit en het oplossen van allerlei praktische problemen tijdens de Vierdaagse zelf. Het uitrijden, plaatsen en ophalen van de tijdelijke verkeersmaatregelen, inclusief het inrichten van de Waalbrug voor de wandelmarsen, behelst het grootste gedeelte van de uitvoerende maatregelen.

Operationele afstemming

Tijdens de Vierdaagse dagelijks en één keer een paar weken voor de Vierdaagse vindt elke ochtend een overleg plaats met alle betrokken medewerkers in de uitvoering om eventuele problemen, die de voorgaande dag zijn gesignaleerd, op te lossen. Er komen tijdens het afstemmingsoverleg uiteenlopende onderwerpen aan de orde, zoals bijvoorbeeld de communicatie met bewoners van de binnenstad, klachten van bewoners en ondernemers over de Vierdaagse, zoals wildplassen, geluid en schoonmaken en het finetunen van verschillende maatregelen, zoals afzettingen. Dit overleg blijkt al jarenlang zeer nuttig en effectief en zal ook zeker in 2015 een vervolg krijgen. Dan wordt onderzocht of het zinvol is om ook de Vierdaagsemarsen bij dit overleg te betrekken.

Verkeerstechnische afstemming

In de aanloop naar de Vierdaagse wordt in het Verkeerstechnisch Overleg gesproken over de uitvoering van alle tijdelijke verkeersmaatregelen die voor de Vierdaagse moeten worden getroffen. Ook dit jaar is gebleken dat de getroffen maatregelen goed hebben gefunctioneerd.

De belangrijkste evaluatiepunten uit dit overleg zijn:

- In 2014 heeft de stichting Vierdaagsefeesten een eigen verkeersdraaiboek gemaakt. Voordeel daarvan is dat de verschillende werkzaamheden die nodig zijn in de binnenstad ten behoeve van de Vierdaagsefeesten beter op elkaar zijn afgestemd. Het is de bedoeling dat in 2015 deze taak ook wordt uitgevoerd door de stichting DE4DAAGSE. Wel heeft de stichting DE4DAAGSE zelf op een aantal locaties de verantwoordelijkheid genomen voor hekwerken ten behoeve van het crowdcontrol. Dit is goed bevallen.

- Van maandag tot en met donderdag is meer gebruik gemaakt van de transferia voor het parkeren van auto's.
- In samenspraak met de stichting Vierdaagsefeesten, de stichting DE4DAAGSE en de gemeente Nijmegen moet bekeken worden welke mogelijkheden er zijn op het gebied van openbaar vervoer.
- Met de komst van de Oversteek zijn er meer mogelijkheden ontstaan voor de Vierdaagsemarsen en –feesten. Dit jaar was de eerste keer dat de Oversteek operationeel was tijdens de Vierdaagse. De mogelijkheden zijn echter nog niet volledig benut. Dit is een aandachtspunt in 2015.

Samenwerking convenantpartners

De gemeente Nijmegen heeft in de uitvoering nog vaak de rol van opdrachtnemer. Dit geldt zowel voor de Vierdaagsemarsen als de –feesten.

Met de stichting DE4DAAGSE wordt in de voorbereiding maandelijks overleg gevoerd over uitvoeringszaken. Door de gewijzigde verantwoordelijkheidsverdeling bijvoorbeeld op het gebied van mobiliteit wordt het aantal thema's dat wordt besproken steeds minder.

Met de stichting Vierdaagsefeesten kan het proces om te komen tot een offerte voor het uitvoeren van werkzaamheden en het opstellen van een offerte verbeterd worden.

Aandachtspunt is de op- en afbouwperiode van beide evenementen. Met name kan er meer duidelijkheid worden gegeven over de planning, zodat rekening kan worden gehouden met de reguliere functies die in de stad doorgang moeten kunnen hebben.

Met Defensie is regelmatig contact geweest over de inrichting van Heumensoord. De gemeente levert daar volgens het convenant verschillende materialen en diensten.

Aggregaten in de binnenstad

Hoewel de organisaties er naar streven om dit tot een minimum te beperken, worden nogal altijd aggregaten gebruikt in de binnenstad. Een voorbeeld daarvan zijn de aggregaten bij de tijdelijke extra telefoonmasten. Deze zijn niet alleen milieuvervuilend, maar kunnen ook geluidshinder veroorzaken. In 2015 bekijken we samen met de stichting Vierdaagsefeesten hoe dit verbeterd kan worden. Daarbij sluiten we aan bij het gemeentelijk project 'Duurzaamheid bij evenementen'.

Wildplassen

In 2014 zijn opvallend veel klachten binnengekomen over wildplassen en wildpoepen aan het begin van de wandelroutes staduitwaarts. Dit sprong extra in het oog, doordat de routes drie dagen aan het begin hetzelfde zijn. Met name langs de Houtlaan is het een hardnekkig probleem, ondanks het feit dat op de Hoek van de Houtlaan en de St. Annastraat voldoende toiletvoorzieningen zijn neergezet. Voor 2015 gaan we in gesprek met de stichting DE4DAAGSE om te bekijken welke oplossingen mogelijk zijn.

8. Vergunningverlening

Vierdaagsefeesten

In 2012 is gestart met de vereenvoudiging van de vergunningen voor de Vierdaagse. In 2014 is deze lijn verder voortgezet. Dit jaar zijn, in overleg met de stichting Vierdaagsefeesten, niet meer ongeveer 130 aparte terrasvergunningen afgegeven, maar worden deze vergunningen gebundeld in één besluit. Daarnaast is een digitaal archief aangelegd voor de onderliggende bescheiden van de ontheffingen in het kader van artikel 35 van de Drank- en Horecawet. Voor 2015 wordt samen met

de stichting Vierdaagsefeesten onderzocht of de artikel-35-ontheffingen in het kader van de Drank- en Horecawet voor meerdere jaren kunnen worden afgegeven.

Het verlenen van de vergunningen voor de Vierdaagsefeesten is goed verlopen. De belangrijkste bevindingen zijn:

- Ten opzichte van 2013 is veranderd dat de stichting Vierdaagsefeesten voorafgaand aan de intake, als alle adviseurs hun advies geven over de aangevraagde vergunningen, zelf al input heeft gevraagd aan de hulpdiensten en de Omgevingsdienst Regio Nijmegen.
- Na de vergunningverlening van de Vierdaagsefeesten zijn twee deelbesluiten nog gewijzigd, vanwege aanpassingen op het gebied van de geluidsvoorschriften.
- De aanpak in 2013 om bij de grote vermaakcentra en evenementenpleinen locatietekeningen aan de deelbesluiten toe te voegen is dit jaar voortgezet. Vanuit sommige disciplines, zoals mobiliteit, uitvoering en handhaving, bleek bij sommige kleinere vermaakcentra en evenemententerreinen ook behoefte aan een tekening. In overleg met de afdeling Toezicht en Handhaving zijn ook aan deze locaties tekeningen toegevoegd.
- Het afgeven van vergunningen voor het afsteken van vuurwerk is de bevoegdheid van de Provincie Gelderland. Wel geeft de burgemeester van Nijmegen een verklaring van geen bedenkingen af. In een aantal gevallen leidde het vuurwerk tot klachten van bewoners, terwijl het voor de gemeente Nijmegen lastig is om hierop te sturen. Voor 2015 wordt in overleg met de stichting Vierdaagsefeesten bekeken of hier (privaatrechtelijk) een oplossing voor kan worden gevonden.
- Geconstateerd is dat de vergunning voor de Vierdaagsefeesten, vanwege een verdeling in bevoegdheden, zowel door de burgemeester als door het college van Burgemeester en Wethouders ondertekend zou moeten worden. Voor 2015 moet onderzocht worden hoe dit kan worden opgelost.

Vierdaagsemarsen

Evenementenvergunning stichting DE4DAAGSE

Ook de vergunningverlening van de Vierdaagsemarsen is goed verlopen. Vlak voor de start van de vierdaagse vond op verzoek van de politie nog een belangrijke wijziging plaats van de locatie van de Meet & Greet op de Oranjesingel. Dit is nog verwerkt in de definitieve evenementenvergunning. Sinds jaar en dag valt de Vereniging onder de evenementenvergunning van de stichting DE4DAAGSE. In 2015 moet onderzocht worden of dat een wenselijke situatie is.

9. Handhaving

Tijdens de vierdaagse werkt de gemeente met coördinatie op de handhaving met integrale handhavingsteams en operationele en tactische handhavingscoördinatie. Zo wordt voorkomen dat ondernemers steeds weer met verschillende handhavers worden geconfronteerd en heeft de gemeente goed inzicht in de eventuele problemen die er ontstaan. Ook in 2014 is weer gewerkt met integrale handhavingsteams, bestaande uit medewerkers van bureau Toezicht en Handhaving, de brandweer en de Omgevingsdienst Regio Nijmegen. Deze teams controleerden op de verleende vergunningen en op de veiligheid van de vergunningvrije objecten in de openbare ruimte. Daarnaast is gecontroleerd op geluidsovertredingen bij vermaakcentra en horecabedrijven.

Geluid

Tijdens de Vierdaagse is gecontroleerd en gehandhaafd op geluidsovertredingen. Er zijn naar aanleiding van klachten op 42 locaties geluidsmetingen verricht. In 17 gevallen heeft dit geleid tot een dwangsombeschikking. In één geval was het nodig om een dwangsom te verbeuren. Over het algemeen is te stellen dat ondernemers zich goed houden aan de geluidsnormen en steeds professioneler met geluid (techniek en expertise) omgaan.

In 2013 ontving de gemeente relatief veel klachten over het geluid van kermisattracties na sluiting van de podia. De muziek ging daar weliswaar uit, maar de omgeving ervaarde dan nog steeds overlast van gillend publiek. In 2014 is op twee locaties gekozen voor het stopzetten van de kermisattracties gelijktijdig met de eindtijd van de podia van de Vierdaagsefeesten. Het ging om locaties waarbij er een groter risico bestond op overlast, bijvoorbeeld door gillende mensen of in de directe nabijheid van woningen. De overige kermisattracties mochten doorgaan, zonder muziekgeluid. In 2015 moet in overleg met de stichting Vierdaagsefeesten onderzocht worden of alle kermisattracties niet gelijktijdig met de eindtijd van de podia moeten stoppen.

Controles drank- en horecawet

De controles in het kader van de drank- en horecawet zijn goed verlopen. Er is tijdens de Vierdaagse gecontroleerd op de volgende aspecten:

- Leeftijdsaanduiding ingang supermarkten/slijterij.
- Geen verkoop alcohol beneden de 18 jaar.
- Controle kassamedewerkers vragen identiteitspapieren klanten.
- Geen verkoop van alcohol in glas na 18.00 uur.

Er is twee keer een bestuurlijke boete uitgereikt voor het verkopen van alcohol aan minderjarigen: één keer betrof het een supermarkt, één keer een exploitant van een vermaakcentrum.

Vermaakcentra en standplaatsen

Aan het begin van de Vierdaagse constateerden de integrale handhavingsteams dat de inrichting van de Kaaij niet conform vergunningverlening was, waarbij veiligheidsrisico's ontstonden. De veiligheidsrisico's betroffen onvoldoende nooduitgangen en het blokkeren van vluchtroutes. Extra complicatie was dat een deel van het terrein niet gebruikt kon worden, omdat deze werd gebruikt als parkeerterrein voor kermisexploitanten. Uiteindelijk is het terrein conform vergunning ingericht. Er kwamen enkele signalen binnen van illegale standplaatsen. Dit is een extra aandachtspunt in 2015.

Op enkele locaties is eerder gestart met opbouwen dan werd toegestaan in de vergunning. Dit leidde tot risico's voor passanten. Ook dit is een extra aandachtspunt in 2015.

10. Communicatie en representatie

Het doel van de gemeentelijke communicatie is het informeren van een brede groep belanghebbenden over de voorzieningen en maatregelen die worden getroffen voor de Vierdaagse van Nijmegen. Het gaat daarbij om wandelaars, bezoekers, bewoners en ondernemers. De communicatie over de Vierdaagse is in zijn algemeenheid goed verlopen. Extra aandachtspunt voor 2015 is de communicatie over de bereikbaarheid van en de toegankelijkheid van parkeergarages in het centrum van Nijmegen en het bestaan van het meldpunt overlast.

Vierdaagseoverleggen met bewoners

Er is in de aanloop naar de Vierdaagse door de gemeente één bijeenkomst georganiseerd met vertegenwoordigers van bewonersorganisaties. Dit Integraal Vierdaagse Overleg is bedoeld om vertegenwoordigers van bewoners en ondernemers een stem te geven in de organisatie van de Vierdaagse. In het overleg wordt informatie uitgewisseld en worden zaken afgestemd. Aan de input

van bewoners wordt veel waarde gehecht. De informatieavond werd dit jaar goed bezocht en de sfeer was constructief. Aandachtspunt voor de editie 2015 is de planning: de bijeenkomst moet eerder in het jaar worden georganiseerd, dat wil zeggen nog vóór de vergunningverlening. Tot en met 2013 werd ook een informatieavond georganiseerd voor bewoners en ondernemers van het stadscentrum, benedenstad en het gebied rond de singels over de voorzieningen en maatregelen rond de Vierdaagse. Omdat de opkomst tijdens deze bijeenkomst al sinds jaren erg laag was, is dit jaar ervoor gekozen om alleen een informatieavond voor vertegenwoordigers van bewonersorganisaties te organiseren. Wel is extra geïnvesteerd in digitale informatievoorziening over de voorzieningen en maatregelen tijdens de Vierdaagse. Sommige delen van de stad vragen om een extra investering door middel van gesprekken met bewoners. In 2014 heeft een dergelijk gesprek samen met de stichting Vierdaagsefeesten plaatsgevonden met bewoners aan de Van Broeckhuijsenstraat. Daarnaast legt de stichting DE4DAAGSE elk jaar contact met de bewoners rondom de start-/finishlocatie. In 2015 worden deze gesprekken voortgezet en wordt in elk geval extra contact gelegd met bewoners van de Grotestraat en Nijmegen Oost (Altrade, Hunnerberg).

Digitale informatievoorziening

De gemeentelijke informatie over de Vierdaagse is ook dit jaar weer digitaal aangeboden. Hiervoor wordt een applicatie ingezet, bestaande uit een aantal interactieve kaarten met informatie over diverse maatregelen en voorzieningen plus historische films over de Vierdaagse. Ook zijn de mobiele website en social media ingezet.

- De website is door 11.199 unieke bezoekers bekeken (2013: 10.531, 2012: 10.549). Van de unieke bezoekers zijn er 8.016 (56,3 %) die de website via een desktop computer hebben bezocht, 4.043 (28,40%) via een smartphone en 2.176 (15,29%) via een tablet (zoals een I-pad).
- Omdat de benodigde data niet tijdig beschikbaar waren en de procedure bij de app-store van Apple lang duurde, is dit jaar geen app beschikbaar geweest. Er zijn echter geen signalen binnengekomen dat deze app gemist werd. De conclusie luidt dan ook dat de gemeente in 2015 geen app meer uitbrengt. Wel wordt ingezet om de vierdaagsewebsite nog verder te optimaliseren.
- Omdat de informatie op de Vierdaagse-site heel volledig en goed ontsloten was, is besloten om in het huis-aan-huisblad De Brug vooral aandacht te vestigen op de website in plaats van alle maatregelen te publiceren. Daarmee worden echter niet alle bewoners bereikt. Dit is in 2015 een aandachtspunt.
- Vanaf de start van de Vierdaagsefeesten op zaterdag tot de slotdag op vrijdag zijn de social media, zoals Twitter en Facebook, intensief gevolgd. Het doel daarvan is om te monitoren of er klachten van omwonenden of andere belanghebbenden zijn. Dit heeft geresulteerd in het afhandelen van bijna 10.000 berichten. Klachten kwamen er via de social media overigens nauwelijks binnen. Aandachtspunt is de afstemming met de stichting Vierdaagsefeesten en de stichting DE4DAAGSE.

Bewonersbrieven

Elk jaar worden door verschillende partijen brieven aan bewoners verstuurd. Ondanks dat er met de stichting DE4DAAGSE en de stichting Vierdaagsefeesten een gezamenlijke communicatiekalender is opgesteld, bleek er onbekendheid te zijn over sommige verzonden brieven. Dit kwam vooral tot uiting bij Publieksinformatie. Daar kwamen veel vragen binnen over voornamelijk parkeermogelijkheden. In 2015 wordt de afdeling Publiekszaken, waar tijdens de Vierdaagse het meldpunt overlast is ondergebracht, actief bij de verzending van brieven betrokken. Het belang van een betere afstemming met de Vierdaagseorganisaties is gewenst en een aandachtspunt in 2015. Hiervoor wordt een overleg geëntameerd met de communicatieadviseurs van de gemeente en de organiserende stichtingen.

Meldpunt overlast

Klachten, meldingen en vragen over de Vierdaagsemarsen en –feesten bereiken de gemeente Nijmegen via verschillende kanalen. Het merendeel van de klachten worden gemeld bij het meldpunt overlast, dat tijdens de Vierdaagse hiervoor speciaal wordt ingericht. Het meldpunt heeft in inhoudelijke en personele zin goed gefunctioneerd en voorziet in een behoefte. Wel is voor 2015 een aandachtspunt dat goed gecommuniceerd wordt over het bestaan van het meldpunt. Ook is een aandachtspunt dat sommige klachten bij de politie terechtkomen.

Alle meldingen zijn geregistreerd en via een SMS-boodschap doorgegeven aan de betreffende verantwoordelijke gemeenteambtenaar. Waar mogelijk zijn de klachten meteen opgepakt. De gemeenteambtenaar registreert in het systeem wanneer en hoe de melding is afgehandeld. Totaal zijn er 118 meldingen binnengekomen. Dat is een aanzienlijke daling ten opzichte van voorgaande jaren.

2009	2010	2011	2012	2013	2014
131	177	110	161	152	118

Vijf personen hebben vaker dan één keer gebeld. De meeste klachten (61) betreffen geluidsoverlast. Daarnaast waren er klachten over bereikbaarheid (23) en wildplassen/toiletvoorzieningen (15).

Stroomlijnen communicatie

In 2014 is een start gemaakt met het stroomlijnen van de communicatie van de gemeente en de organiserende stichtingen. Dit heeft geresulteerd in een gezamenlijke communicatiekalender. De ambitie is om voor de editie 2015 te komen tot een gezamenlijk communicatieplan. Dit moet de opmaat zijn voor 2016 als de honderdste Vierdaagsemarsen plaatsvinden.

Representatie

De representatiemomenten zijn over het algemeen goed verlopen. De ontvangstmomenten voor de genodigden zullen voor het komende jaar weer aandacht krijgen, waarbij zoveel mogelijk afstemming wordt gezocht met de beide stichtingen.

11. Aanbevelingen

Zoals hiervoor is aangegeven, heeft ook de Vierdaagse van 2014 weer een lijst aan aandachtspunten, verbeterpunten, nieuwe uitdagingen en voort te zetten successen opgeleverd. De punten verschillen in aard, omvang en complexiteit.

Uit al die punten zijn de volgende belangrijke items voor 2015 voortgekomen:

5. *Doorontwikkeling rollen op het gebied van mobiliteit*: investeer in een verdere doorontwikkeling van de nieuwe verantwoordelijkheidsverdeling, rollen en inhoudelijke ondersteuning op het gebied van mobiliteit. De kansen die dit op mobiliteitsgebied biedt voor de Vierdaagse kunnen opnieuw uitgewerkt en beoordeeld worden.
6. *Ruimte voor de Waal*: anticipeer tijdig op de werkzaamheden die daar de komende jaren in volle gang zijn. In de afgelopen jaren hebben we ervaren welke onzekerheden de planning van een dergelijk ruimtelijk ontwikkelingsproject met zich meebrengt. Het gebied aan de overzijde van de Waal zal net als in 2014 alleen nog maar meer een bouwterrein zijn.
7. *Honderdste Vierdaagse*: overleg denk met de stichting DE4DAAGSE en de stichting Vierdaagsefeesten over de (on-)mogelijkheden om aandacht te schenken aan de honderdste Vierdaagse in 2016. Stem af daar waar de festiviteiten elkaar raken op inhoudelijke terreinen,

zoals bijvoorbeeld representatie en communicatie. Geef de honderdste Vierdaagsemarsen ook een prominente plek in het evenementenjaar 2016.

8. *Schaalgrootte en concentratie:* Meer dan voorheen is het een opgave om met de partners, de stichting Vierdaagsefeesten en de stichting DE4DAAGSE, te bekijken hoe een juiste middenweg kan worden gevonden met de verschillende belangen die er spelen tijdens de Vierdaagseweek. Betrek vanaf 2015 actief en in een vroeg stadium de stakeholders, zoals bewoners, forenzen en ondernemers, bij het evenement, dat wil zeggen vóór de vergunningverlening.

12. Tot slot

We kijken met trots en tevredenheid terug op de Vierdaagse van 2014. Met het oppakken van de evaluatie- en aandachtspunten zullen we ook van 2015 weer een geslaagd evenement maken. Ook treffen we de eerste voorbereidingen voor de honderdste Vierdaagsemarsen in 2016.